

LESBRIEF 2

Annelies Verbeke – *Treinen en kamers*

Opdracht 6

Intertekstualiteit & parateksten

In de bundel *Treinen en kamers* zijn 15 verhalen opgenomen die gebaseerd zijn op klassieke teksten uit de wereldliteratuur. Elk verhaal wordt voorafgegaan door een intertekstuele paratekst, een verwijzing naar de tekst waarop Verbeke zich baseerde. In het geval van 'Orewoet' (p. 179-180) is dat een lied van dertiende-eeuwse mystica Hadewijch. Het gaat om het vijftiende lied dat je [hier](#) kunt beluisteren en [hier](#) kunt meelesen.

A. Maak een overzicht waarin je duidelijk maakt wat een paratekst is en wat intertekstualiteit is. Wat houden die begrippen in? Welk belang hebben ze in de literatuur? Welke rol spelen beide in deze bundel van Annelies Verbeke?

B. Lees het verhaal 'Orewoet' dat Verbeke schreef nadat je het vijftiende lied van Hadewijch las en beluisterde. Wat zijn de verschillen en overeenkomsten tussen de teksten? Wat herken je in het oorspronkelijke lied van Hadewijch dat overeind bleef in Verbekes tekst en wat is er weggelaten?

C. Van welke, liefst kortere, tekst die jij las of hoorde zou je een bewerking willen maken en waarom?

D. Maak je bewerking: welke elementen houd je overeind, welke laat je weg, waar leg je de accenten? Overweeg welke vrijheid je neemt en voelt om deze bewerking te maken en schrijf je tekst.

Opdracht 7

Verbeke vs. Koopman

Zowel Verbeke als Koopman schrijven over liefde. Wat zijn de verschillen en overeenkomsten?

Extra opdracht voor de veellezers: de debuutroman van Emy Kooman heet *Orewoet*. Er lopen verschillende lijnen van deze roman naar *Tekenen van het universum* en naar Hadewijch. Welke zie jij en hoe zou je ze duiden?